

2023.

UKRATKO o EIB-u

Evropska
investicijska banka

Ukratko o EIB-u

© Evropska investicijska banka, 2023.

98-100, boulevard Konrad Adenauer

L-2950 Luxembourg

+352 4379-1

info@eib.org

www.eib.org

twitter.com/eib

facebook.com/europeaninvestmentbank

youtube.com/eibtheeubank

Sva prava zadržana.

Sva pitanja o pravima i davanju dopuštenja trebaju se slati na adresu

publications@eib.org

Za više informacija o aktivnostima EIB-a posjetite našu web lokaciju, www.eib.org

Možete se obratiti i na info@eib.org

Registrirajte se za naš e-bilten na stranici www.eib.org/sign-up

Snaga prirode je nevjerojatna. Tokom čitave historije ljudi strahuju od njenih oluja, poplava, suša i vulkanskih erupcija. U ovom kritičnom vremenu shvaćamo da umjesto toga moramo živjeti u skladu s prirodom i iskoristiti njenu snagu da bismo mogli savladati klimatske promjene koje smo uzrokovali vlastitim postupcima. Evropska investicijska banka danas izdvaja više od polovine svojih investicija u djelovanje u području klime i održivosti okoliša. Prioritet nam je finansiranje zelene tranzicije na obnovljive izvore energije koje stvara priroda, od geotermalne do hidroenergije i energije vjetra. Upravo zato te prirodne sile postavljamo na naslovnice naših glavnih ovogodišnjih izvještaja.

© Izvori fotografija: EIB, Eggtronic, Anaconda Biomed, GettyImages, Shutterstock.

Izdavač: Evropska investicijska banka

Štampano na FSC® papiru.

UKRATKO O EIB-U

Evropska investicijska banka (EIB) je banka Evropske unije. Najveća smo multilateralna finansijska institucija na svijetu i jedan od najvećih finansijera djelovanja u području klime.

Od osnivanja 1958. godine EIB je uložio više od biliona eura u projekte u Evropi i zemljama širom svijeta. Iako djelovanje u području klime prožima sve što radimo, naše su aktivnosti fokusirane na sljedeća prioritetna područja: klimu i okoliš, razvoj, inovacije i vještine, malo i srednje preduzetništvo, infrastrukturu i koheziju.

Evropski investicijski fond, koji je dio Grupe EIB-a, specijaliziran je za podršku malim i srednjim preduzećima, pri čemu finansira nova preduzeća, rast, inovacije, istraživanje i razvoj, zapošljavanje i regionalni razvoj.

EIB saraduje s drugim institucijama EU-a radi podsticanja evropskih integracija, promoviranja razvoja u Evropskoj uniji i podrške politikama EU-a. Taj rad nadilazi granice Evrope: EIB djeluje u više od 160 zemalja i svake godine poboljšava živote miliona stanovnika Evropske unije i svih drugih dijelova svijeta.

Međupovezanost se još od osnivanja EIB-a nalazi u samoj srži njegovog rada. Svojim ulaganjima širom Evrope EIB doprinosi zbližavanju zemalja EU-a. Posredstvom EIB Globala, koji je osnovan 2022. godine radi jačanja uticaja našeg razvojnog finansiranja, pomažemo u rješavanju globalnih problema, podsticanju rasta i stvaranju prilika na svim kontinentima.

U vrijeme kad se vrijednost multilateralizma dovodi u pitanje, EIB-ov rad služi kao stalni podsjetnik na snagu jedinstvenih evropskih napora.

Uslijed širenja pandemije bolesti COVID-19 svijet se suočio s hitnim potrebama u područjima zdravstva i ekonomije. Pojavila se prijevika potreba za izumom vakcine i rješenja za ograničavanje širenja virusa. EIB je finansirao razvoj i proizvodnju vakcina protiv bolesti COVID-19 te je osigurao znatnu podršku za druge zdravstvene mjere i unutar Evropske unije i izvan njenih granica. Grupa EIB-a također je znatno doprinijela mjerama EU-a za ublažavanje ekonomskih posljedica krize za evropska preduzeća i ekonomiju.

Baš kad je kriza koju je uzrokovala bolest COVID-19 počela jenjavati, Rusija je izvršila invaziju na Ukrajinu i tako izazvala novu globalnu krizu. U sklopu međunarodnog odgovora na ovu krizu Banka je mobilizirala finansijsku podršku putem EIB-ovog paketa solidarnosti s Ukrajinom kako bi toj zemlji pomogla da zadovolji hitne potrebe. Osim toga, EIB u saradnji s Evropskom komisijom radi na osiguravanju dodatnih sredstava kako bi vladi omogućio da ljudima koji su ostali u Ukrajini nastavi pružati ključne javne usluge.

Kao najveći multilateralni zajmodavac na svijetu, EIB pomaže ekonomijama da napreduju tako što stvara radna mjesta te promovira jednakost i održivost. Saradujemo s javnim i privatnim partnerima, a svoj uspjeh mjerimo prema tome koliko naš rad pomaže društvu i poboljšava život ljudi koje dotiče.

Svojim ulaganjima EIB aktivno podržava zelenu tranziciju. Kao klimatska banka EU-a, EIB svojim djelovanjem širom svijeta pomaže u ispunjavanju obaveza iz Pariškog sporazuma kao međunarodnog ugovora o klimatskim promjenama te ostvarivanju ciljeva održivog razvoja koje su postavile Ujedinjene nacije. Obavezali smo se da ćemo u narednih deset godina uložiti 1 bilion EUR u održivost u području klime i okoliša.

NAŠ UTICAJ U 2022. GODINI

**260
milijardi
EUR**

investicija potpomognutih
aktivnostima EIB-a

**4,9
biliona
EUR**

ukupno mobiliziranih
investicija

**72,45
milijardi
EUR**

finansiranja sredstvima
Grupe EIB-a

**36,5
milijardi
EUR**

zelenih investicija

**44,28
milijardi
EUR**

prikupljeno na tržištima
obveznica

**14,11
milijardi
EUR**

finansiranja za manja
preduzeća

**18,72
milijarde
EUR**

finansiranja za održivu
energiju i prirodne resurse

**15,52
milijarde
EUR**

za podsticanje inovacija te
digitalnog i ljudskog kapitala

**5,3
miliona***

očuvanih radnih mjesta u
malim preduzećima

* Brojke se odnose na MSP-ove / srednje kapitalizirana preduzeća koja su od EIB-a dobila podršku u 2022. godini ili su je od EIF-a dobila u periodu od oktobra 2021. do septembra 2022. godine, a na temelju ugovora potpisanih s posrednicima do kraja 2022. godine.

Finansiranje sredstvima EIB-a u 2022. godini iznosilo je 65,15 milijardi EUR, uključujući 10,82 milijarde EUR na aktivnosti EIB Globala *

**25,4
miliona**

ljudi pije sigurniju vodu

**8,5
miliona**

kućanstava se snabdijeva električnom energijom

**17
miliona**

ljudi uživa u prednostima poboljšane infrastrukture

**6,6
miliona**

novih pretplatnika s aktiviranim uslugama u 5G mreži

**570,1
milion**

dodatnih putovanja javnim prevozom

234.700

ljudi izloženo manjem riziku poplave

15.800 MW

kapaciteta za proizvodnju električne energije, 100-postotno iz obnovljivih izvora

**3,1
milion**

ukrajinskih izbjeglica u prihvatnim centrima ili objektima za privremeni smještaj

**150,4
miliona**

ljudi dobiva bolje zdravstvene usluge, uključujući vakcine protiv bolesti COVID-19

* Uz aktivnosti EIB Globala, ukupno finansiranje sredstvima Grupe EIB-a izvan Evropske unije uključuje projekte EIF-a izvan Evropske unije i projekte EIB-a na području Evropskog udruženja slobodne trgovine.

PODRŠKA UKRAJINI

Evropska investicijska banka stoji uz ukrajinske vlasti i narod Ukrajine te podržava nezavisnost te zemlje.

U sklopu koordiniranog odgovora EU-a i međunarodne zajednice na ovu krizu, Banka je mobilizirala finansijsku podršku putem EIB-ovog paketa solidarnosti s Ukrajinom kako bi tamošnjoj vladi pomogla da zadovolji hitne potrebe za likvidnim sredstvima. Osim toga, EIB u saradnji s Evropskom komisijom radi na osiguravanju dodatnih sredstava kako bi ukrajinskoj vladi omogućio da ljudima koji su ostali u zemlji nastavi pružati ključne javne usluge, pri čemu vodi brigu o daljnjoj dostupnosti hrane, medicinskih potrepština i goriva, uz istovremenu podršku projektima u područjima prometa, energetike, urbanog razvoja i digitalizacije. 2022. godine odobrena su dva značajna finansijska paketa:

- prvi paket u iznosu od 668 miliona EUR, odobren nedugo nakon početka rata radi pomoći vladi u pokrivanju hitnih potreba
- drugi paket u iznosu od 1,59 milijardi EUR za popravak oštećene infrastrukture i nastavak provedbe ključnih projekata, potpisan u julu 2022. godine. Malo više od 1 milijarde EUR iz ovog paketa isplaćeno je radi pomoći zemlji u popravku oštećenih cesta, mostova i željezničkih pruga.

Institut EIB-a, kao društveni i kulturni ogranak banke EU-a, također je Ukrajinacima pogođenim ratom ponudio humanitarnu pomoć u iznosu od 2,5 miliona EUR. Banka je pomogla u prenamjeni 59 miliona EUR bespovratnih sredstava za popravak vozova i željezničkih pruga u Ukrajini, postavljanje privremenih mostova namjesto onih uništenih u ratu i poboljšanje zdravstvene njege i stambenih uslova za ljude koji su u bijegu od rata bili prisiljeni napustiti svoj dom.

Banka je Ukrajini ponudila i bespovratna sredstva vrijedna skoro 18 miliona EUR iz Povjereničkog fonda za tehničku pomoć Istočnom partnerstvu kako bi zajednicama olakšala brigu o približno 700.000 ljudi koji su u bijegu od rata napustili svoj dom. Ovaj partnerski fond podupiru Austrija, Francuska, Njemačka, Latvija, Litva, Poljska, Švedska i Ujedinjeno Kraljevstvo. EIB nastavlja saradnju s evropskim partnerima radi istraživanja daljnjih mogućnosti za pružanje podrške Ukrajini i izbjeglicama iz te zemlje.

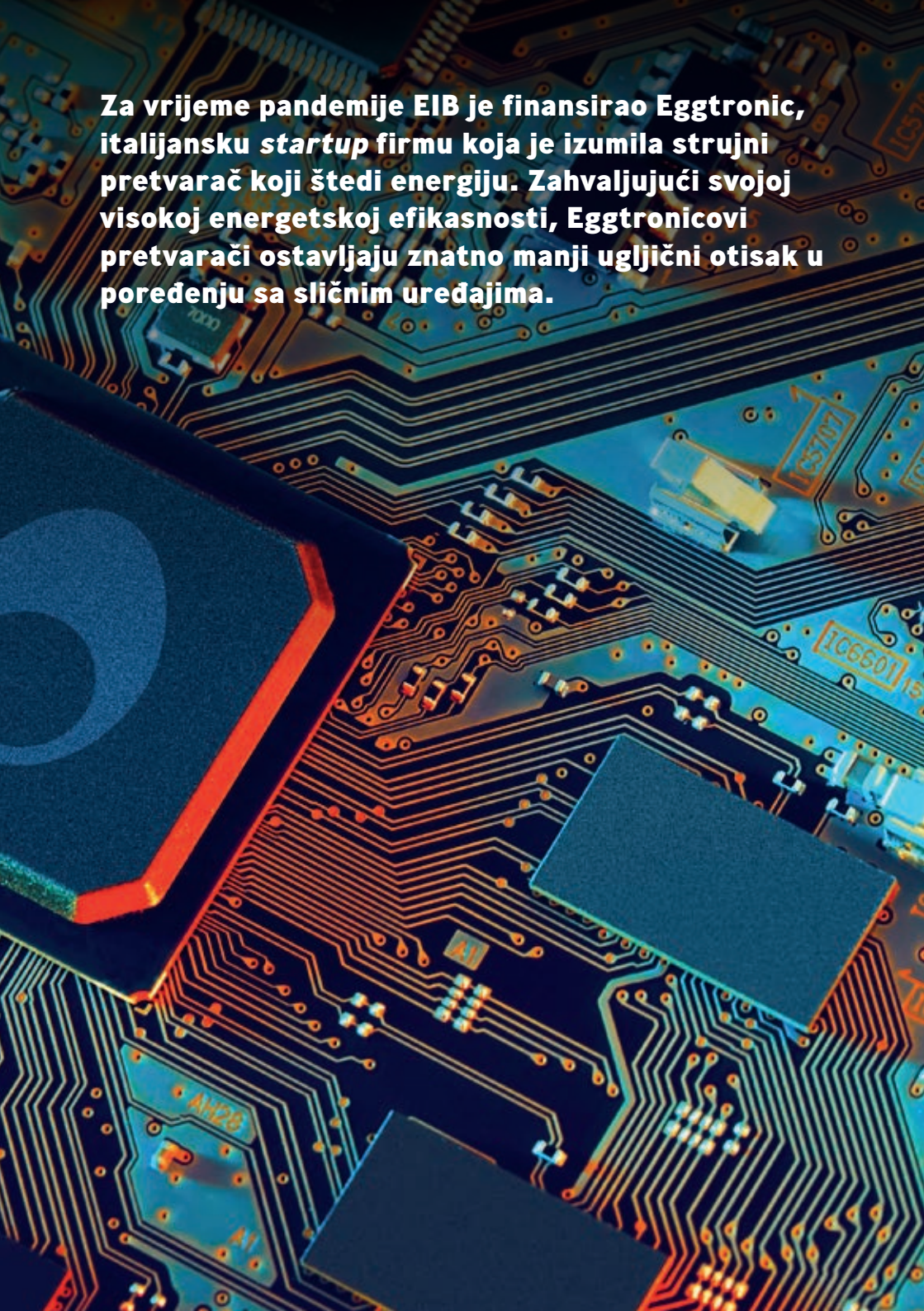
EIB je odobrio zajam od 15 miliona EUR za Spindiag GmbH kako bi ovom mladom preduzeću pomogao u finansiranju razvoja njegove platforme za dijagnostičko testiranje na bazi PCR-a, koja će se koristiti u zdravstvenim ustanovama.

COVID-19

EIB se našao u prvim redovima kad je riječ o globalnom odgovoru Evropske unije na pandemiju bolesti COVID-19 te je radi preduzimanja hitnih mjera udružio snage s međunarodnim organizacijama kao što su Svjetska zdravstvena organizacija i Dječiji fond Ujedinjenih nacija.

Hitna podrška Grupe EIB-a omogućila je malim i srednjim preduzećima te inovativnim *startup* firmama da ulažu uprkos krajnje neizvjesnim prilikama. Očekujemo da ćemo uz naš Evropski garantni fond mobilizirati sredstva u iznosu od 200 milijardi EUR, kojima ćemo podržavati održiva preduzeća koja su zbog pandemije zapala u probleme.

EIB je pomogao i u finansiranju razvoja i nabavke vakcina protiv bolesti COVID-19, rješenja za ograničenje širenja virusa i drugih projekata javnog zdravstva povezanih s krizom koju je uzrokovala bolest COVID-19.

Za vrijeme pandemije EIB je financirao Eggtronic, italijansku *startup* firmu koja je izumila strujni pretvarač koji štedi energiju. Zahvaljujući svojoj visokoj energetskej efikasnosti, Eggtronicovi pretvarači ostavljaju znatno manji ugljični otisak u poređenju sa sličnim uređajima.

KLIMA I ENERGIJA

Klimatske promjene su najveći globalni problem naše generacije. Uspješnost ostvarenja klimatskih ciljeva odredit će dobrobit naše djece. Klimatski i energetske ciljevi EIB-a postavljaju nove standarde u Evropi i šire. Više ne podržavamo projekte povezane s fosilnim gorivima, a do 2025. godine ćemo 50 % svojih ulaganja odvojiti za područja klime i održivosti.

Ruska agresija na Ukrajinu gurnula je Evropu u energetske krizu, čime je potreba za djelovanjem postala još hitnija. Ova invazija nas je podsjetila na važnost trajnog osiguranja našeg snabdijevanja energijom jer je energija sigurnosno pitanje, a dekarbonizacija stvar strateške autonomije.

EIB svojim aktivnostima ubrzava zeleni rast i dekarbonizaciju ekonomija. Podržavamo projekte u područjima energetske efikasnosti i obnovljivih izvora energije, koji pomažu u smanjenju emisija ugljika i jačanju naše energetske sigurnosti. Sve što preduzimamo doprinosi održivom društvenom i ekonomskom rastu.

Svojim ulaganjima EIB ublažava i uticaj klimatskih promjena na osjetljive zajednice, pri čemu štiti bioraznolikost i promovira održivu poljoprivredu. Čuvamo prirodne resurse i brinemo o sigurnosti okoliša za buduće generacije. Svaki projekat koji EIB podržava, bilo to u području inovacija, malog preduzetništva ili infrastrukture, mora ispunjavati naše klimatske ciljeve.

EIB je podržao Anacondu, špansko preduzeće koje utire nove puteve tako što je razvilo ekonomičan postupak liječenja koji ljekarima pomaže u spašavanju života i smanjivanju invaliditeta nakon moždanog udara.

INOVACIJE

Inovacije održavaju konkurentnost Evrope i stvaraju radna mjesta visoke vrijednosti. EIB podržava mnoge faze inovacija, pri čemu podstiče ideje koje poboljšavaju životni standard.

Podržavamo velike projekte istraživanja i razvoja, kao i male, specijalizirane firme. Naša ulaganja u sektore kao što su telekomunikacije, avijacija, medicina i digitalizacija predstavljaju zeleno svjetlo koje privlači privatni sektor da dodatno ulaže u te projekte. Grupa EIB-a omogućuje evropskim preduzećima da stvaraju i razvijaju najsavremenije tehnologije.

Zahvaljujući zajmovima EIB-a, univerziteti mogu graditi i širiti svoje istraživačke objekte, a *startup* firme mogu povećavati broj zaposlenih i poboljšavati svoju opremu. Uz podršku EIB-a, najnaprednije ideje se pretvaraju u poslovne uspjehe.

EIB je vodeći zajmodavac za mala preduzeća na Zapadnom Balkanu, pri čemu je osigurao podršku za skoro 30.000 kompanija i očuvao pola miliona radnih mjesta. Zahvaljujući našem radu, više od 1800 škola u Srbiji dobilo je bržu internetsku vezu i bolju digitalnu opremu, čime je učiteljima tokom pandemije omogućeno da izvode nastavu na daljinu dok su učenici bili kod kuće.

UKLJUČIVANJE

EIB osnažuje mala preduzeća i mlade ljude te podržava žene u preduzetništvu tako što im daje pristup kreditima i ličnom usmjeravanju. Ljudima s niskim primanjima, samozaposlenima i mikropreduzećima omogućujemo da dobiju finansijska sredstva i poslovne savjete kako bismo osigurali uspjeh njihovih projekata.

Obično ne kreditiramo više od polovine troškova projekta. Uključivanje EIB-a zamišljeno je kao katalizator za šire uključivanje privatnog sektora, a time i povećanje ulaganja u projekte.

ODRŽIVOST

EIB prikuplja novac izdavanjem obveznica na međunarodnim tržištima kapitala. Naš odlični kreditni rejting omogućava nam prikupljanje sredstava po povoljnim stopama, a te se pogodnosti prenose i na klijente.

EIB-ovi stručnjaci za tržišta kapitala stvorili su i razvili tržišta zelenih i održivih obveznica. Najveći smo nadnacionalni izdavač zelenih obveznica, kojima se podržavaju obnovljivi izvori energije, energetska efikasnost, čista voda i odvodnja otpadnih voda.

Orange Money

TRANSFERT DE CREDIT
5.000 F

RECHARGE
100 F

1500

100 F

KAWASAKI

Tokom pandemije su mala preduzeća u Kongu dobila zajmове od EIB-a uz poštenu kamatnu stopu umjesto uz izuzetno visoke stope koje bi im naplatili „neformalni“ zajmodavci, što je pomoglo tim preduzećima i njihovim zajednicama.

EIB GLOBAL

EIB Global, EIB-ov ogranak za razvoj, osnovan je 2022. godine radi jačanja uticaja našeg finansiranja razvoja. U proteklih deset godina (od 2012. do 2022.) EIB je izvan Evropske unije uložio više od 70 milijardi EUR, pri čemu je svake godine mobilizirao milijarde eura vrijedna ulaganja privatnog sektora. EIB Global pojačava uticaj EIB-a tako što se približava lokalnim zajednicama, preduzećima i institucijama širom svijeta.

EIB će proširiti svoju podršku lokalnim mikrofinansijskim institucijama u regijama u kojima ljudi često nemaju pristup bankama. Kada ljudi mogu doći do kredita, preduzeća zapošljavaju više radnika, žene postaju nezavisne, raseljavanje se smanjuje, a domaćinstva uspijevaju naći put iz siromaštva.

Povećavat ćemo dostupnost EIB-ovih sektorskih stručnjaka na lokalnom nivou, a svoje znanje i iskustvo razmjenjivat ćemo s lokalnim partnerima. Pružamo usluge nezavisnog savjetovanja na osnovu iskustva stečenog radom u vrlo raznolikim zemljama i sektorima. Te savjetodavne usluge mogu se nuditi uz finansijske proizvode EIB-a, ali se mogu pružati i nezavisno od bilo kakvog finansiranja.

PEG
AWIA KENYA

MAX
EVISION

Zbog klimatskih promjena, pandemije bolesti COVID-19 i drugih kriza se milijarde koje ulažemo sa svojim međunarodnim i nacionalnim partnerskim bankama moraju pretvoriti u bilione putem novih partnerstava i kontinuirane saradnje s globalnim finansijskim institucijama. Što je najvažnije, uključivanje EIB-a podstiče i uključivanje privatnog sektora, čime se privlače nova ulaganja.

Već su samo zemljama u razvoju potrebna dodatna godišnja ulaganja veća od 2 biliona EUR kako bi ispunile UN-ove ciljeve održivog razvoja, kao i ciljeve Pariškog sporazuma postavljene radi borbe protiv klimatskih promjena.

Kao klimatska banka EU-a, EIB radi u prilog ostvarenju Evropskog zelenog plana, koji je Evropska unija zacrtala kako bi osigurala da svojim klimatskim, energetske, prometnim i poreznim politikama do 2030. godine smanji emisije stakleničkih gasova za najmanje 55 % (u odnosu na nivo iz 1990. godine). Međutim, na Evropsku uniju otpada tek 10 % globalnih emisija, pa će EIB Global pomoći u tome da se nastojanja Evrope u pogledu dekarbonizacije prošire izvan njenih granica, pružajući podršku globalnom zelenom planu.

EIB Global jedan je od ključnih saveznika Evropske komisije u njenom programu Global Gateway vrijednom 300 milijardi EUR, koji služi za pružanje podrške projektima kojima se poboljšava globalna i regionalna povezanost u područjima digitalizacije, klime, prometa, zdravstva, energetike i obrazovanja. Zajmovi i finansijska partnerstva za razvoj ubrzavaju rast, pospješuju napredak ruralnih područja, omogućuju gradovima da budu inovativniji i jačaju ekonomije.

EIB Global u svom radu podržava zemlje koje nastoje poboljšati ravnopravnost spolova i osnažiti žene na radnom mjestu tako što saraduje s preduzećima na čijem su čelu žene. Pomažemo milionima ljudi koji nemaju pristup čistoj vodi, električnoj energiji, vakcinama, kvalitetnoj zdravstvenoj njezi i odgovarajućim sistemima obrade otpada.

NAŠA POSVEĆENOST

Evropska investicijska banka odgovorna je građanima EU-a. Banka podržava projekte kojima se promoviraju prioriteti i ciljevi Evropske unije, uključujući održivost u područjima klime i okoliša, inovacija i vještina, infrastrukture, malih i srednjih preduzeća, kohezije te razvoja. EIB osigurava da svi projekti koje podržava, bilo to u energetsom, prometnom, industrijskom ili poljoprivrednom sektoru, budu usklađeni s ciljevima Pariškog sporazuma. Naše osoblje uključuje ekonomiste, inženjere, finansijske analitičare i stručnjake za klimu koji svakodnevno sarađuju s lokalnim stručnjacima, institucijama i vladama širom svijeta.

Grupu EIB-a čine Evropska investicijska banka (EIB) i Evropski investicijski fond (EIF).

EIB je banka Evropske unije. Najveći je multilateralni zajmoprimac i zajmodavac na svijetu. Banka ima sjedište u Luksemburgu i raspolaže velikom mrežom lokalnih i regionalnih ureda u Evropi i šire.

EIF podržava mala preduzeća tako što poboljšava njihov pristup finansiranju u Evropi i nizu zemalja izvan njenih granica. EIF osmišljava i razvija instrumente zasnovane na rizičnom kapitalu i kapitalu za rast, garancijama i mikrofinansiranju radi promoviranja inovacija i zapošljavanja.

EIB Global je ogranak EIB-a zadužen za međunarodni razvoj. EIB Global osnovan je 2022. godine i nastavlja EIB-ov višedecenijski predan rad na finansiranju razvoja, djelovanja u područjima klime, inovacija i održivosti širom svijeta.